

אחזקת מערכת תדפיסים
(Course Readings)
ספריית אוניברסיטת חיפה

יום עיון מאל"י

ירושלים

26.4.2007

שלבים בהתפתחות מערכת תדפיסים בספריה של אוניברסיטת חיפה

- 1996
 - גישה מתחנות ייעודיות, בספריה בלבד, לאחר איתור מספר מערכת באלף
 - אספקת תדפיסים ע"י הדפסה, הורדה לדיסקט, דוא"ל
- 1998
 - בחירת תדפיס מתוך רשימות קורסים לפי שם מרצה
 - בקרה ע"י סיסמה בת 6 ספרות
- 2003 – מערכת תו"ת (תדפיסים ותמונות),
 - מבוסס על מערכת מסחרית (eims) לניהול חומר דיגיטלי, משולב עם מערכת SSO
- 2007 (בקרוב!) – מנשק מקומי חדש

נהל "fair use"

- בהתאם לנהלים מקובלים בארה"ב
- הנחיות מיועץ משפטי של האוניברסיטה
- נהלים לאוניברסיטאות בארץ
- גישה לחומר הנלמד באותה שנה אקדמית
- הארכה לתוך שנה הבאה, לצורך השלמת עבודות וכו'

למה לא דרך אלף בלבד?

- לחסוך למשתמש את שלב החיפוש
- הקפדה על כללים של זכויות יוצרים ו-fair use
- הסתרת תדפיסים בקטלוג הציבורי על-מנת לא לעורר ביקוש לפריטים שהמשתמש אינו מורשה לראות

עקרונות המערכת

- הקפדה על זכויות יוצרים – “fair use policy”
- גישה ובקרה באמצעות SSO (single sign on)
- שיתוף פעולה עם גורמים מחוץ לספריה עבור קליטת נתונים מעודכנים
- גישה שקופה מסביבת קורסים מתוקשרים (HighLearn)
- שילוב של שמירת נתונים בטבלאות אלף (ספריה HAI30) עם מנשק משתמש תוצרת בית

תמונת מצב, שנת לימודים 2006-2007

- מעל 77,000 תדפיסים סרוקים, 1996-2007
- מעל 36,000 תדפיסים משויכים לקורסים הנלמדים בשנות לימודים 2005-2006, 2006-2007
- סריקה של כ-3000-4000 תדפיסים בשנה

שנת לימודים	קורסים	תדפיסים
2005-2006	6783	29,530
2006-2007	7026	23,250

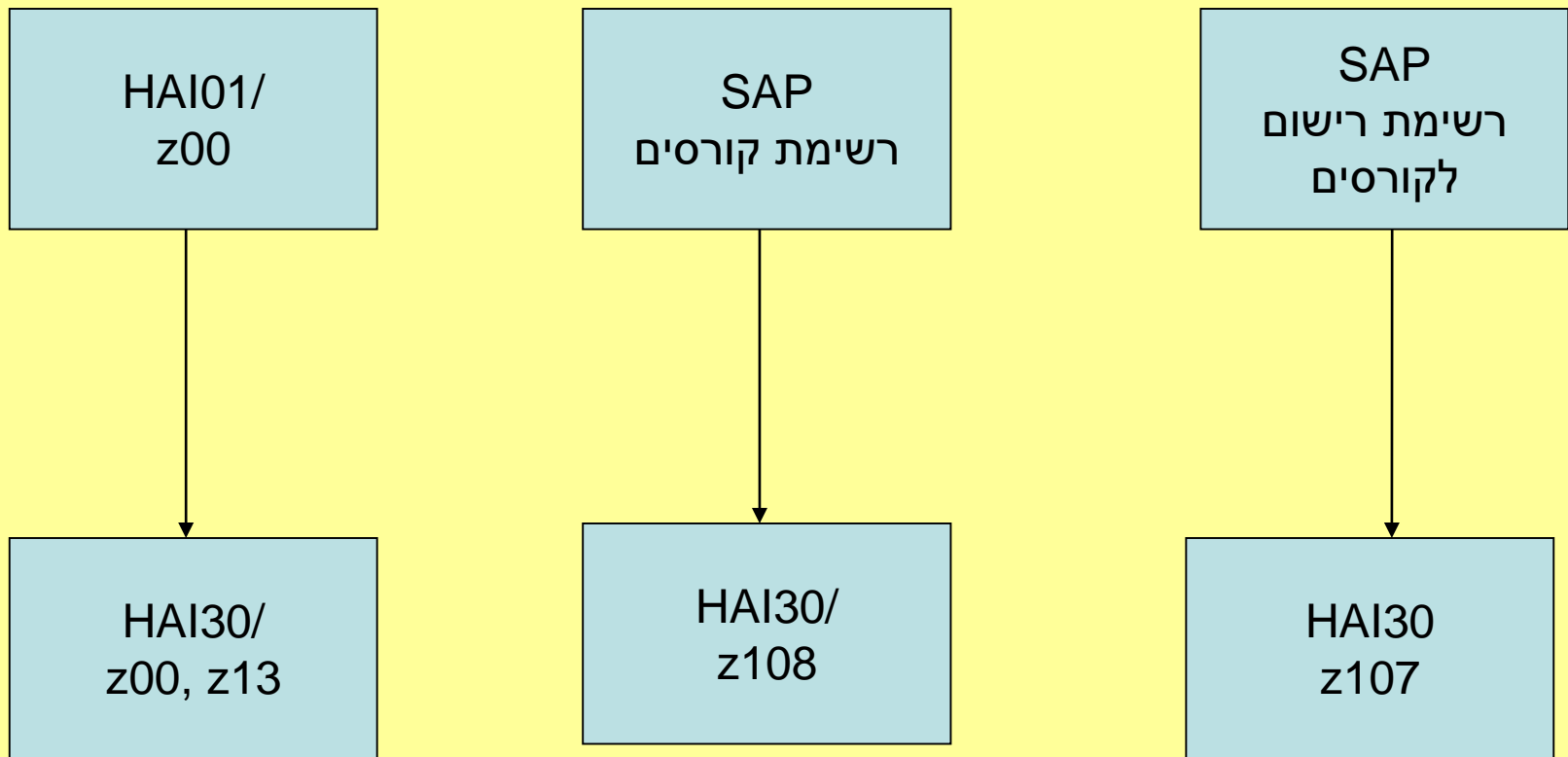
"ארגז הכלים של ספרן מערכות"

- **Oracle** מסד נתונים
 - SQL
 - PL/SQL
- **סקריפטים ב-php**
- **ftp, scp**
- **כלי Unix/Linux**
 - sed
 - grep
 - cut
 - cron, crontab
 - shell scripts (csh, bash)
- **שרותי אלף:**
 - p_ret_01
 - p_print_03
 - p_file_04
 - p_manage_18

סדר פעילות בעדכון המערכת

- קיטלוג תדפיס ב- z00 של ספריית HAI01
- הוספת תדפיסים חדשים לטבלאות z00, z13
- בניית טבלה z108 (פרטי קורסים)
- בניית z107 (רישום קוראים לקורסים)
- עדכון מיפוי בין מספרי מערכת של תדפיסים ומיקום פיזי בשרת
- סקריפט `course_readings_update.csh` רץ כל יום דרך `cron`

זרימת עדכונים מהמקורות לטבלאות אלף

קיטלוג תדפיס

001393049 FMT L CF
001393049 LDR L nmm22a4500
001393049 001 L 001393049
001393049 005 L 20070416112022.0
001393049 008 L nisengd
001393049 0410 L \$\$aeng
001393049 090 L \$\$aIMAGE-1393049
001393049 1001 L \$\$aSalomon, Gavriel\$\$g (offprints)
001393049 24510 L \$\$a<<The>> difficult marriage between education
and technology\$\$h [offprint]
\$\$bIs there marriage doomed?
001393049 592 L \$\$aInstructional psychology, 2006, chapter 12,
pp. 209-222 [eds: Verschaffel, Lieven]
001393049 7001 L \$\$aBen-Zvi, Dani\$\$g (offprints)
001393049 902 H \$\$aבן-צבי, דן[חינוך] - למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה:
סוגיות וגישות - 306.4051.2.01 - 2007
001393049 999 L \$\$aOFFPRINT
001393049 BAS L 1
001393049 OWN L \$\$aHAI
001393049 CAT L \$\$aDANA\$\$b99\$\$c20070416\$\$IHAI01\$\$h1120
001393049 CAT L \$\$aDANA\$\$b99\$\$c20070416\$\$IHAI01\$\$h1120
001393049 STA L \$\$aSUPPRESSED
001393049 85640 L \$\$uieims.haifa.ac.il/eims30/cpublic/
openimprint.asp?oid=001393049\$\$zClick here to view

הוספת תדפיסים חדשים לטבלאות z13, z00

- שליפת מספרי מערכת של קיטלוגים חדשים ומעודכנים באמצעות `p_ret_01`, עם תאריך ריצה קודמת שמור בקובץ בפורמט `yyyymmdd`
- שליפת שדות 999, 909, 098, 090 לצורך סיווג הרשומות, באמצעות `p_print_03`
- סקריפט `php` עובר על קובץ פלט ומוסיף מספרי תדפיסים לקובץ `tadpis_recnums`
- שליפת שדות 902 – שיוך קורס ותדפיס

z00_upload

000101959FMT L OFFPRINT
000101959LDR L -----nam-----a-----
000101959SID L \$\$aHAI01-000685164-2007-212.8703.2.01
000101959CNO L \$\$a2007-212.8703.2.01
000101959CAT L \$\$aEIMS\$\$b00\$\$c20070419\$\$IHAI30\$\$h0454

000101960FMT L OFFPRINT
000101960LDR L -----nam-----a-----
000101960SID L \$\$aHAI01-000685171-2007-212.8703.2.01
000101960CNO L \$\$a2007-212.8703.2.01
000101960CAT L \$\$aEIMS\$\$b00\$\$c20070419\$\$IHAI30\$\$h0454

000101961FMT L OFFPRINT
000101961LDR L -----nam-----a-----
000101961SID L \$\$aHAI01-000685172-2007-212.8703.2.01
000101961CNO L \$\$a2007-212.8703.2.01
000101961CAT L \$\$aEIMS\$\$b00\$\$c20070419\$\$IHAI30\$\$h0454

הוספת פרטי תדפיסים לטבלת z00

```
csh -f $aleph_proc/p_manage_18 -  
HAI30,z00upload,z00_reject,z00upload.doc_log,NEW,,,FULL,APP,M,
```

רשומת תדפיס בטבלה z00

```
hai30@ALEPH2> select Z00_DATA from z00 where Z00_DOC_NUMBER like '%101937%';  
Hit return to continue **** *
```

Z00_DATA

```
-----  
FMT LOFFPRINT0030LDR L-----nam-----a-----0044CAT 0014  
L$aEIMS$b00$c200  
IHAI30$h09470032CAT L$c20070418$IHAI30$h12050043SID $$70418  
L$aHAI01-00139  
CNO L$a2007-306.4051.2.013049-2007-306.4051.2.010027
```

קביעת שדות בטבלה z13: /exlibris/aleph/u16_1/hai30/tab/tab22

YEAR	1 008##	0008 260##	c
CALL-NO	1 09###	LOC##	n
CALL-NO-K	1		
AUTHOR	1 1####		
TITLE	1 24###		
IMPRINT	1 592##	260##	
ISBN-ISSN	1 020##	022##	
USER-DEF-1	1 300##		
USER-DEF-2	1 7####		
USER-DEF-3	1 SID##		
USER-DEF-4	2		
USER-DEF-5	2		

קבצי קלט ממערכת SAP מרכזית

- קורסים הנלמדים בשנה אקדמית נוכחית
- סטודנטים הרשומים לאותם קורסים
- פקולטות
- חוגים
- מסלולי לימוד

קבלת עדכונים מ-SAP

- תהליך רץ אוטומטית כל לילה
- קבצי פלט מועברים ע"י ftp לתיקיה בשרת הספרייה
- העתקת הקבצים ועיבוד טקסטואלי
- שמירת קבצים מקוריים בארכיון
- קבצים קומולטיביים – תמיד משקפים מצב נוכחי

פרטי קורסים

- סימון סמסטר
- מספרי זיהוי של מערכת :SAP
 - חוג
 - קורס
 - קבוצה של קורס
- מספר תעודת זהות של מרצה
- שם מרצה (משפחה ופרטי)
- מספר Sapiens
- שם הקורס

תהליך קליטה של פרטי קורסים

- יצירת קובץ z108.seqaa
 - צירוף פרטים עבור קורסים של שנת לימודים קודמת
 - בנייה מחדש של טבלה z108:
- ```
$aleph_proc/p_file_04 HAI30,z108,replace,FIX
```

# פרטי רישום סטודנטים לקורסים

- סימון פעולה (הוספה/ביטול)
- סימון סמסטר
- מספרי זיהוי במערכת SAP:
  - מספר קורס
  - מספר קבוצה בקורס
- מספר תעודת זהות של סטודנט

# נתונים לגבי רישום סטודנטים לקורסים (דוגמה)

A,001,50030895,50349928,000002182863  
A,001,50030895,50349928,000010487163  
A,001,50030895,50349928,000017220716  
A,001,50030895,50349928,000021347208  
A,001,50030895,50349928,000023480304  
A,001,50030895,50349928,000023548381  
A,001,50030895,50349928,000031668536  
A,001,50030895,50349928,000031990591

# תהליך קליטה של פרטי רישום

- יצירת קובץ z107.seqaa
- צירוף פרטים ממקורות אחרים:
  - רישום של שנת לימודים קודמת
  - רישום מרצים כסטודנטים בקורסים שלהם
  - רישום ידני ע"י ספרנים
- בנייה מחדש של טבלה z107:  
`$aleph_proc/p_file_04 HAI30,z107,replace,FIX`

# מיפוי מספרי תדפיסים ומקומם בדיסק

- פורמט סטנדרטי ל-URL עבור גישה לתדפיס:

<http://tadpisim.haifa.ac.il/docs/yyyy/nnnnnnnnnn.pdf>

<http://tadpisim.haifa.ac.il/docs/2005/001003738.pdf>

- טבלת storage\_map: מספר מערכת מול שם תיקייה המחזיקה את התדפיס הסרוק
- הטבלה נבנית מחדש כל יום, כדי לשקף סריקות אחרונות

# טבלאות מקומיים

- COURSES\_SAP
- DEPARTMENTS
- FACULTIES
- RISHUM\_ARCHIVE
- SAPIENS\_SAP\_MAP
- STATISTICS
- STORAGE\_MAP
- STUDENT\_COURSES (view)
- TADPIS\_DETAILS (view)



# התמודדות עם מצבים חריגים (Gotcha!s)

- קורס לא מוגדר במערכת
- פורמט לא תקין של מספר Sapiens
- קורס ללא זיהוי מרצה
- סטודנט הרשום לקורס לא מופיע ברשימה
- קורסים מחוץ למסגרת מערכת SAP

כל הנ"ל מחייב אספקת אמצעים  
להשלמה מאולתרת של נתונים

## התמודדות עם מצבים חריגים (2)

- טפסים לשימוש צוות להזנת נתונים:
  - רישום סטודנטים לקורסים
  - פרטי קורס שלא מופיע ברשימה
- צירוף נתונים מהזנה ידנית לקבצים z107.seqaa ו-z108.seqaa

# מנשק בקרה לאנשי צוות

• טופס מאפשר בירור קל אודות:

– קורסים להם קורא רשום

– פרטים של קורס ספציפי

• שם קורס

• שם מרצה

• שנות לימודים

• רישום לקורס

• תדפיסים משויכים לקורס

– רשימת קורסים להם תדפיס ספציפי משויך

# סטטיסטיקה

עם תצוגת תדפיס, המערכת שומרת פרטים לצורך עיבוד  
סטטיסטי ודו"חות:

- מספר ת.ז. של הקורא
- סיווג קורא (סגל, סטודנט וכו')
- מס' קורס
- מספר ת.ז. של מרצה הקורס
- מס' מערכת של תדפיס
- תאריך ושעה
- מס' IP של תחנת הקורא

# תודה רבה ולהתראות!

יוסף בראנס

אוניברסיטת חיפה – ספרייה

מערכות מידע ספרייתיות

דוא"ל: [jody@univ.haifa.ac.il](mailto:jody@univ.haifa.ac.il)

טל: 04-8240288

כתובת המצגת:

[http://aleph.haifa.ac.il/www/public/meli\\_20070426.ppt](http://aleph.haifa.ac.il/www/public/meli_20070426.ppt)